

"Per la crisi: més Europa i més regulació" (24.02.2009)

Diuenge 22 de Febrer es van reunir a Berlín, els líders europeus del G-20 (Alemanya, França, Anglaterra, Itàlia i Espanya, més els presidents de torn de la Unió Europea, de l'Eurogrup i de la CE).

Van posar-se d'acord en 7 punts que es presentaran com el recull d'un posicionament comú a la propera cimera del G-20 prevista pel dia 2 d'abril a Londres.

Val a dir que no hi massa novetats. De fet, m'atreviria a afirmar que és el que qualsevol ciutadà mínimament informat proposaria. Quina és, doncs, la notícia? Que és una proposta que es fa de forma coordinada entre tots els països que componen la Unió Europea (UE), i que pretén que s'estengui a tots els membres del G-20.

Quins són aquests 7 punts?

1- Donar més capacitat al Fons Monetari Internacional i el Fons d'Estabilitat Financera per tal de vigilar el compliment del pla d'acció global aprovat el passat novembre en la Cimera de Washington.

2- La creació d'una entitat reguladora que controli els productes financers de risc i les agències de qualificació de riscos, que s'han demostrat totalment inoperatives.

3- La creació d'un mecanisme sancionador contra els paradisos fiscals i les realitats jurídiques que no col·laborin a proporcionar la informació que se'ls requereixi.

4- Instar a les entitats financeres a aprofitar els períodes de bonança econòmica per a crear els "coixins de capital", mesures contracíclics per ajudar en temps difícils.

5- L'aposta per una economia social de mercat, de clares ressonàncies keynesianes i socialdemòcrates.

6- Prendre mesures per evitar la distorsió de la competència, evitant les mesures proteccionistes i impulsar la Ronda de Doha en el marc de l'OMC.

7- Donar més recursos al FMI perquè faciliti les ajudes necessàries als membres que ho necessitin, de forma ràpida i flexible.

Si en la propera reunió del dia 2 d'abril del G-20 a Londres es pren aquest acord, haurem donat un pas important de cara a afrontar la crisi global que estem patint.

Probablement, no sigui oportú parlar d'un canvi de model de governança global però, de fet, és d'això del que estem parlant.

El cert és que, en aquesta disbauxa de "deixar-ho tot en mans del mercat", hi hem sucumbit quasi tots. No a l'hora de presentar les propostes, però sí, molt sovint a l'hora de governar. Semblava que tots ens havíem cregut que comprar "duros a quatre pessetes" seria ja una realitat eterna. Que invertir-ne 3 i guanyar-ne 300 en un mes, era una cosa normal i que l'especulació en l'habitatge era una cantera que no s'acabaria mai. I no ens adonàvem que això era possible per l'augment de les desigualtats entre els que tenien més i els que tenien menys.

L'aterrada a la realitat no ha estat suau, està essent dura i probablement més llarga del que es pensava en un principi.

I els "predicadors" de les virtuts d'un mercat que no s'ha de regular perquè es regula sol, ara demanen amb urgència la participació dels governs per evitar que s'enfonsi tot el sistema financer que és la base de les nostres economies.

Sí, fan bé els governs en intentar salvar el sistema, però no a qualsevol preu. Quan es diu que el problema és la crisi de confiança, doncs és el mínim que es podia esperar! Confiança amb qui? Amb els bancs que donaven hipoteques amb precàries garanties? Confiança amb els que havien d'aplicar un control en els fons de risc i que, a banda de no aplicar els controls, eren els mateixos que controlaven els propis fons?

I ara, encara sentim algunes veus que ens aconsellen que per lluitar contra la crisi, hem de desregular una mica més. Ara hem de "flexibilitzar" els salaris i l'acomiadament. Què és el que ens proposen? Perquè més flexibilitat d'acomiadament que la que té el mercat de treball al nostre país, és difícil de trobar-la a la UE.

El que hi ha és una caiguda de la demanda. Com es vol incentivar la demanda que va lligada a la confiança, si es congelen –espero que no proposin reduir-los- els salaris?

Com s'espera recuperar el poder adquisitiu si donem als treballadors encara menys seguretat en els seus contractes laborals? Com recuperaran la confiança per endeutar-se, amb menys seguretat en els seus contractes o en els seus sous?

Si no fos tan greu, semblaria una broma de mal gust. Crec que aquesta funció, s'ha acabat.

Les diferències que cada dia s'anaven eixamplant entre els que tenen més i els que tenen menys estan en el rerefons d'aquesta crisi global. Hem de dir prou, hem de dir que no tot és acceptable.

Dèiem quan la guerra d'Iraq que un altre món és possible. Avui, ho hem de reiterar, però no només pensant en un món més amb pau, sinó en un món més just, governat per homes i dones convençuts que el model de "usar i tirar" és un model estúpid; que actuar amb responsabilitat és intel·ligent; que acumular el que sigui és absurd; i que la solidaritat enriqueix al que la practica i al que la rep. En definitiva, actuar amb intel·ligència.